

MINTIS

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

Thought, Lithuanian Daily Newspaper.
Permitted by UNRRA Team 155.
Eina kasdien be šventadienių.
Atsakingasis redaktorius J. Vasaitis.
Memmingenas, Airport, Baltic Camp.
Prenumerata mėn. 10 RM.,
Atskiras numeris 40 pf.

Lietuvių visuomenės dienraštis

Nr. 90 Memmingenas

Antradienis, 1946 m. birželio mėn. 11 d. I metal

Pergalės paradas Londone

Londonas. Seštadienį įvyko Londone pergalės paradas. Kariuomenės defiliada buvo per 15 kilometrų ilgio. Šventės centriniu asmeniu buvo pats karalius. Su juo parada drauge priėmė Atlee, Churchillis, Smuts, Makenze King ir kiti.

Vakare prie Temzės upės buvo suruoštas įspūdingas fejerverkas. Kaip radijo komentatorių pastebi, tai buvo pergalės, tačiau dar ne taikos šventė.

NAUJA 4-RIŲ KOMISIJA

Londonas. Paskelbta, kad 4 didžiųjų valstybių atstovų komisija vyks į Tripolitanią ir į Cirenaiką, susipažinti su vietos gyventojų nuotakomis ir nusistatymu. Komisija turės patiekti savo pranešimą užsienių reikalų ministerių konferencijai sprendžiant Italijos kolonijų klausimą.

JAV TVIRTAI REMIA BYRNES POLITIKOS LINIJĄ

Vašingtonas. Iš Jungtinių Amerikos Valstybių pranešama, kad paskutiniu metu Byrnes užimtą poziciją tarptautiniuose

Teisiamas gen. Michailovičius

Belgradas. Belgrade pradėtas procesas prieš gen. Michailovičių. Jis kaltinamas, kad su savo karinėmis pajėgomis dalyvavo vokiečių pusėje. Kaltinamojo akto vienas nuorašas buvo įteiktas gen. Michailovičiui, tačiau pats aktas nebuvo paskelbtas. Taismas, spėjama, truks 4 savaites.

KOMUNISTŲ PRAŠYMAS BOSIĄS ATMESTAS

Londonas. Darbo partijos savvažiavimui įteiktas Anglijos komunistų prašymas susijungti, būsiąs greičiausia, atmestas.

Paslaptingas Didžiojo Jeruzalės Mufcio išvykimas

Londonas. Po pranešimo, kad didysis Jeruzalės Mufti išvykęs nežinoma kryptimi iš Prancūzijos, buvo pranešta, kad jis atskridęs Damaskan. Iš JAV buvo pranešta, kad Muftis išskridęs britų lėktuvu. Vakar po piet britų vyriausybė užklauskė prancūzų vyriausybę, kokiomis aplinkybėmis policijos saugomas Mufti galėjo išvykti iš Prancūzijos. Atitinkamiems organams pavesta reikalas iširti.

Paryžius. Pranešama, kad didysis Palestinos Mufti išvykęs iš Prancūzijos nežinoma kryptimi. Karo metu jis pasisakydavo prieš britus ir buvo ašies valstybių pusėje. Iš arabų pasaulio ateina žinios, kad jo išvykimas ten yra sveikimas.

ARABŲ LYGOS KONGRESAS

Damaskas. Iš Damasko pranešama, kad ten įvyks Arabų Lygos kongresas, kuriame dalyvaus ir didysis Palestinos Mufti, kuris ne-

užsienių politikos klausimuose tvirtai remia prezidentas Trumanas, kongresas ir senatas.

SOVIETŲ DALINIŲ PERKĖLIMAS BAIGTAS

Praga. Kaip pranešama, sovietų dalinių perkėlimas iš Dunojaus srities į sovietų zoną Vokietijoje per Čekoslovakiją yra baigtas.

KAS 12-TAS KAREIVIS

Londonas. Pranešama, kad kas 12-tas Anglijos kareivis buvo šio karo metu užmuštas arba sužeistas.

2700 lėktuvu amerikiečių zonai

Vašingtonas (AP). Europai planuojamas okupacinis aviacijos dalinys, sudėtas iš 2700 lėktuvų, iš to skaičiaus 200 supertvirtovių ilgomis distancijoms.

Dalinyje taip pat bus 750 kovos bombonešių, 100 vidutinių bombonešių, 650 transportinių ir specialių lėktuvų.

ANGLIJA PERLEIDŽIA TURKIJAI 5 LAIVUS

Melburnas (OP). Iš Australijos išplaukia 3 korvetės į Ceiloną, kur jos prisijungs prie kitų dviejų. Britų admiralitetas jas perleisda Turkijai.

KADA BEVINĄ REMS PARLAMENTAS?

Londonas. Londono spauda, komentuodama užsienių politikos diskusijas parlamente nurodo, kad parlamente Beviną remis tada, jeigu jis vengs atidėlioti toliau taikos sutarčių sudarymą.

Be to iškeliamas faktas, kad joks kalbė-

senai sugrįžo iš Prancūzijos. Bus paliestas Palestinos klausimas ir tariamasi, ar visą reikalą nereikėtų perduoti JTO.

MIRĖ SIAMO KARALIUS

Londonas. Siamo karalius iš nakties buvo rastas lovoje negyvas. Naujuoju karaliumi paskelbtas 18 metų amžiaus sosto įpėdinis. Prie jo bus sudaryta regentų taryba.

GRIEŽTOS PRIEMONĖS KOVAI SU JUODĄJA RINKA

Londonas. Belgijos ministeris pirmininkas paskelbė griežtas priemones, kuriomis siekiama užgnaužti juodąją rinką.

RESPUBLIKOS PASKELBIMAS ATIDĖTAS

Roma. Iš Romos pranešama, kad Italijos vyriausias teismas dar negalėjo patikrinti balsavimo davinių ir dėl to respublikos paskelbimas atidėtas.

Koks likimas laukia Potsdamo nutarimu?

Londonas. Diplomatinuose sluoksniuose manoma, kad jei naujoje konferencijoje Paryžiuje nepavyks susitarti, tai Potsdamo nutarimai žlugs ir taikos reikalai bei sutartys turės būti sudarytos 21 valstybės, kovojusios prieš Vokietiją ir jos bendrininkus.

„PRAVDA“ NETEIKIA VILČIŲ

Londonas. Čia pasisakoma, kad „Pravdos“ straipsnis, kuriuo atsakoma į Bevino ir Byrnės kalbas, neteikia jokių vilčių, kad Sovietų Sąjunga pakeistų savo nusistatymą ateinančioje Paryžiaus konferencijoje.

tojas nepasakė gero žodžio apie Potsdamo nutarimus.

SOCIALISTAI TIK BENDRADARBIUS

Paryžius. Prancūzų socialistų partijos vykdomasis komitetas nutarė, kad partija dalyvaus naujoje vyriausybėje, bet atmetė galimumą pasiminti ministerio pirmininko vietą.

PREZIDENTAS TRUMANAS Į AMERIKOS JAUNIMĄ

Vienam Amerikos jaunimo susirinkimui prezidentas Trumanas atsiuntė raštą kuriame kviečia Amerikos jaunimą dalintis su badaujančiu kraštu jaunimu duonos kasniui.

Tito išvyko iš Maskvos

Maskva. Vakar iš Maskvos išvyko federatyvinės Jugoslavijos liaudies respublikos šešas maršalas I. B. Tito, išbuvęs Sovietų Sąjungos sostinėje per 3 savaites. Išvykstantįjį palydėjo Molotovas, Dekanozovas, štabo viršininkas generolas Stimenko ir daug kitų aukšto rango pareigūnų — civilių bei kariškių.

PASKELBTI DAVINIAI UŽ ITALIJOS RESPUBLIKĄ

Roma. Pirmadienį popiet Romoje vyriausiojo Italijos teismo pirmininkas paskelbė tautos pasisakymo davinius dėl valstybės formos. 12.600.000 pasisakė už respubliką, 16.600.000 — už monarchiją.

Naujorke naujoji Italijos respublika sveikinama. Ta proga kalbėjo Naujorke vyr. UNRRA direktorius La Guardia.

KALTINIMAI OKININKŲ PATRIJAI

Lenkijoje, Londono žiniomis, saugumo ministeris uždavęs 4 ūkininkų partijos organizacijos apygardas, jų tarpe ir Suvalkų, už tai, kad toji partija palaikanti glaudžius ryšius su teroristų organizacija. Mikolajczikas, Frankfurto žiniomis, savo partijai pareiškęs, jog Varšuvos slaptoji policija sudarinėjanti klastotus dokumentus, kuriais norima įrodyti ūkininkų partijos ryšiai su teroristais arba apkaltinti buvusią provopišką politiką.

Sirdies Zvilgsnis

„Turėk širdį, žiūrėk širdin“
Ad. Mickevičius

Tauta, kaip ir žmogus, likimo lemtimi, nežinia kodėl, kartais išgyvena žydėjimo, o kartais priespaudos, naikavimo ar nykimo, tragizmo laikus. Šiandien mūsų tautai lemta išgyventi pačias sunkiausias, tragiškiausias dienas. Tėvas išvežtas į Rytus, nežinia, sūnus, prievarta patekęs į nacių kariuomenę, atsidūrė nelaisvėn, motina su mažais vaikais nublokšta svetimos žemės užkampin. Žilagalvė senutė, likusi Lietuvoje, neturi nė vieno sūnaus prie savo širdies: jie visi jėga iš savosios žemės atplėšti. Tūkstančiai lietuvių kenčia badą, šaltį, moralinę priespaudą, fizinę nelaimę.

Toks pat žmogus, kaip ir lietuvis, karo nuskriaustas, latvis, estas, lenkas, ukrainietis, rumunas, bulgaras yra išblokštas iš savo žemės ir, atsidūręs svetimoje padangėje, kenčia ilgesio, moralinės kovos, žmogaus nuvertinimo kančias. Milijonai žmonių visam pasauliui negali susikurti laisvo gyvenimo, negali dirbti tai, ko nori, negali valgyti taip, kaip nori, gyventi taip, kaip nori, galvoti ir kalbėti taip, kaip protas ir širdis diktuoja.

Daugelis ši tragizmą išgyvena. Bet daugelis praeina pro jį, neatsigrįžę ir nepaščiurėję. Yra šaltų, abejingų, išrokavimo žmonių, kurie eina per lavonus, pro lavonus, kurie išnaudoja kiekvieną tautos nelaimę savo reikalams. Tai savanaudžiai ir prekijai, kurie pardavinėjo lietuvių vokiečiams, pardavinės ir pačiam vėliniui, jei tik gerą kapšą gaus.

Kiti, poetai, menininkai, širdies žmonės, kentę už milijonus badaujančių, prislėgtų, pavergtų, paniekintų. Jie atiduos savo širdį vargstančiam, nuskriaustam, pažemintam. Bet kas iš tos jų širdies — pasakys prekijai, jei jūs negalite duoti duonos alkanam, gėrimo — ištroškusiam, o pinigų — neturtingam. Jūsų širdis — niekam nevertas mėsos gabalas. O vis dėlto Adomas Mickevičius, V. Hugo, L. Tolstojus liks amžini

vardai, nes jie kentėjo už kitus, jie atidavė savo širdį milijonams, kurie ne jų turta, bet jų gerą širdį įvertino. Už širdį mokama širdimi.

Tūkstančiai lietuvių šiandien taip pat kenčia ir dvasinės kančias ir materialinius nepriteklius. Mūsų stovyklose užtinkti ūkininkų, darbininkų, buvusių karių, šeimų su mažais vaikais, kurie, kartais gyvendami taip pat, kaip ir kiti, dažnai neaučia gero, šilto žodžio, širdies, paramos iš kitų lietuvių. Kai kur skundžiasi buvusieji kariai, kad jų nenori priimti į stovyklas, kad anksčiau jų niekas neparėmė lietuvišku žodžiu; didelės šeimos su mažais sergančiais vaikais guodžiasi, kad komitetai nugrūda į drėgnus, tamsius kambarius, o poniškai gyventi įpratusius viengungius patalpina saulėtuose ir geruose kambariuose. Mes nenorim kalbėti ir kovoti dėl smulkmenų. Bet mūsų širdies balsas neleidžia tylėti dėl visų tų, kurie yra atskiriami, nuskriaudžiami dėl jų „žemesnės profesijos“, „žemesnio luomo“.

ar kitų grupinių sumetimų. Mums visų lietuvių yra lygūs ir brangūs: ūkininkas ar darbininkas, buvęs policininkas ar kiemsargis, batusiuvis ar kirpėjas — visi jie mums tie patys nelaimės draugai, kuriems reikalinga ta pati moralinė ir materialinė parama ir vienodas vertinimas.

Mūsų širdies žvilgsnis smelkiasi į visų kenčiančių, nuskriaustų, prislėgtų, pavergtų, prievarta išvežtų, kalinių už savo tautinius įsitikinimus, lietuvių širdies gelmės. Mes jiems visiems atvira širdimi trokštame laimės, laisvės, savo žemės kampo, savo kaimų sodybų ir miestų grindinių, namų, savo žydinio. Net būdami tautiniai trumparegiai mes trokštame ta pačia širdimi ir milijonams kitataučių, kad jie galėtų laimingai grįžti į savo laisvą žemę, kad visam pasauliui žmogus būtų laisvai ir materialškai aprūpintas. Tie, kurie kenčia nelaisvę, badą, skurdą, moralinį ir fizinį terorą yra mūsų širdies broliai. Mes gyvename jų kalėjimo celėje, miegame ant stovyklų narų, skurdžioj lūšnelė, kartu su badaujančiais, gyvename jų sirdy ir kenčiame tas pačias kančias.

Stp. Vykintas.

Praso neslėpti sviesos

Continental Daily Mail laiške redaktoriui E. N. Brinckmanas skundžiasi, kad iš Kremliavo diktuojama obsrukcinė Rusijos politika įkyrėjusi. Toliau rašo:

„Tačiau atrodo, kad, Rusijai 1943 m. panaikinus kominterną, žmonės tarėsi galį tikėti, jog Rusija elgsis panašiai, kaip kitos demokratijos, ir kad į karą sąjungininkų pastūmusi jos meilė demokratijai ir laisvę mylinčių pasaulio tautų gerbimas.

Zinoma, nebuvo nieko panašaus; bet atrodo nepaprasta, kad visuomenei neleidžiama to patirti. Sakysime, Niurnbergo byla; kodėl teismas visa laika neleidžia vokiečių gynybai cituoti Vokietijos TSRS 1939 m. rugpjūčio mėnesio slaptosios sutarties?

Gal būt, be Lenkijos ir Pabaltijo valstybių, dar kiti kraštai turėjo būti absorbuoti „imperialistinės Rusijos“. Jei taip, tai turėtų

būti pasauliui waskelbta teisybė tos sutarties reikalu; tuo atveju Vakarų demokratijose labai didelis skaičius komunistų, remiančių TSRS, galėtų pamatyti nors mažą švieselę Europoje, prieš jai paraudonuojančią“.

DAUGIAU NEBUS KALBAMA

Nürnbergas. Vyriausias tarptautinio kariuomenės tribunolo pirmininkas lordas Lawrence pranešė, kad teismas daugiau nesiūdomas slaptu vokiečių-rusų susitarimu dėl Lenkijos ir Pabaltijo valstybių pasidalinimo. Dėl to nebus apklausinėjamas prie šio susitarimo pasirašymo dalyvavęs gynybos liudininkas Krauss.

GRIEZTOS PRIEMONĖS GRAIKIJOJE

Atėnai. Graikijos vyriausybė paskelbė griežtus nuostatus kovai su išplitusiu krašte banditizmu. Už banditizmą bus taikoma ir mirties bausmė. Iki šiol nuo banditų rankų paskutiniu metu žuvo 1.200 žmonių.

INDIJA APSISPRENŽIA

Londonas. Musulmonų Lygai ir Indijos kunigaikščių tarybai priėmus anglų planą dėl pereinamosios Indijos vyriausybės sudarymo, šis klausimas laikomas kaip ir išspręstas.

INDIJOJE TAIP PAT RUOŠIAMASI STREIKUOTI

Indų geležinkeliečių profesinė sąjunga pareikalavo pakelti atlyginimus geležinkelio darbuotojams. Jeigu jų pareikalavimo nebus atsižvelgta, apie 1 milijonas geležinkeliečių pradės birželio 27 dieną streiką.

ZYDAI DĖKOJA POPIEŽIUI

Zydų bendruomenių atstovų kongresas Italijoje išreiškė giliausią padėką Popiežiui Pijui XII ir visiems katalikų kunigams, už parodytą užuojautą ir suteiktą pagalbą sunkiausiais žydų tautai metais.

Darbo partijos Konferencija

Londonas. Anglijoje šiuo metu vyksta darbo partijos konferencija, kurioje dalyvauja per 1.100 atstovų. Konferenciją atidarė partijos pirmininkas Laski. Konferencijoje ministeris pirmininkas Atlee, Baker, Bevinas ir kiti pasakys kalbas aktualiais klausimais.

PROF. LASKIS PASITRAUKE IŠ PAREIGŲ

Naujorkas. Pranešama, kad darbo partijos pirmininkas Anglijoje profesorius Laskis pasitraukė iš pirmininko pareigų.

DARBO PARTIJOS PIRMININKO KALBA

Londonas. Darbo partijos pirmininkas prof. Laski partijos vykstančioje konferencijoje pasakė kalbą vidaus užsienio politikos klausimais. Jis pažymėjo, kad Bevinas kalba parlamente išreiškė kiekvieno pavienio partijos nario pageidavimus. Jis palietė ir santykių klausimą su SSRS ir apibūdino socialistinio sąjūdžio reikšmę, kuris pasireiškė

ir Rusijoje. Tačiau jis vienos partijos viešpatavimu nusivylęs. Taip pat palietė Graikijos, Italijos ir kitus svarbius klausimus, kaip maisto ir t. t.

2 MILIJONAI ŪKININKŲ BE PASTOGĖS

Londonas. Šiuo metu Gudijos sovietinėje respublikoje lankosi anglų žurnalistai. Reuterio atstovas praneša, kad 2.000.000 ūkininkų Gudijoje šiuo metu yra be pastogės ir pats kraštas atrodo labai sunaikintas. Du trečdaliai Minsko taip pat yra vieni griuvėsiai. Sovietinės Gudijos užsienio reikalų ministeris, parodydamas svečiams sugriautą Minską pasakė: „Mes norime karo, sako mums. Kas nori naujo karo, tas turi būti uždarytas už grotų“.

NEIŠVENGIAMA

Londonas. Iš kompetetingų sluoksnių pranešama, kad duonos suvartojimo normavimas Anglijoje yra neišvengiamas.

Edgard Allan Poe

TYLA

Kalnų viršūnės snūduriuoja;
slėniai, uolos, ir lindynės tyli.

— Klausyk, — tarė demonas, uždėjęs savo ranką ant mano galvos. — Kraštas, apie kurį kalbėsiu, yra šiurpus kraštas Libijoje, prie Zairo upės krantų. Ten nėra nei ramybės nei tylos.

Upės vandens turi tamsiai geltoną ir nesveiką spalvą; jie neteka jūros link, bet, šviečiant raudonai saulei, amžinai daužosi, audringai ir mėslungiškaiai šėldami. Abiem pelkėtos vagos krantais daugelį mylių traukiasi blankūs milžiniški, vandens lėlių tyrai. Jos ilgisi viena kitos toje vienuomoje, tiesia į dangų savo ilgus ir vaiduokliškus kaklus ir linguoja į šalis savo amžinas galvas. Kaip požeminio vandens šniokštimas, iš jų tarpo kyla neaiškus šnabždėjimas. Jos ilgisi viena kitos.

Tačiau jų valstybės ribose — tamsaus, baugaus, aukšto miško riba. Žemas miškas ten nuolatos juda, kaip bangos aplink Habridų salas. Visame danguje nėra jokio vėjo. Aukštieji pirmųjų amžių medžiai amžinai siūbuoja į šalis ir galingu balsu braška. Iš aukštų jų viršūnių, lašas po lašo, krenta amžina rasa. Prie jų šaknų snaudžia susikabinusios, keistos, nuodingos gėlės. Viršum, garsiai uždami, pilki debesys amžinai skuba vakarų link, kol nusiverčia, kaip krioklio vandens, už degančio horizonto sienos. Tačiau ten nėra jokio vėjo visame danguje. Ir prie Zairo upės krantų nėra nei ramybės nei tylos.

Buvo naktis, ir krito lietus; nukritęs jis virto krauju. Aš stovėjau klampynėje tarp aukštų lėlių, lietus krito ant mano galvos, ir lėlijos ilgėjosi viena kitos savo vienuomos iškilmingume.

Staiga iš plonos, vaiduokliškos miglos iškilo mėnulis, ir jo spalva buvo tamsiai raudona. Mano žvilgsnis krito ant milžiniškos pilkos uolos, kuri stovėjo prie upės kranto ir buvo apšviesta mėnulio šviesos. Uola buvo pilka, vaiduokliška ir aukšta. Jos priešakyje buvo iškirstos raidės. Aš vaikščiojau po vandens lėlių liūną, kol priėjau tiek arti kranto, kad galėjau skaityti raides apmenyje, tačiau neištengiau jų išskaityti. Buvau beneuinas atgal į liūną, kai staiga mėnuo sušvito sodresniu raudonumu; aš apsikukau ir vėl pažvelgiau į

uolą ir į raides; įrašas buvo — Vienuma.

Aš pažvelgiau aukštyn; ten, uolos viršūnėje, stovėjo vyras. Ir aš pasislėpiau tarp vandens lėlių, kad galėčiau stebėti vyro veiksmus.

Vyras buvo aukštas, išdidaus stoto ir nuo pečių iki kojų įsisupęs į senosios Romos togą. Jo stoto apybraižos buvo neaiškos, bet veido bruožai — dieviški, nes apsiaustas iš nakties, ir miglos, ir mėnesio, ir rąsos buvo palikęs jo veido bruožus neapridengtus. Jo kaktas buvo išdidi dėl savo minčių, o jo žvilgsnis — laukinis iš rūpesčio; iš kelių jo skruostuose griovelių aš išskačiau sielvarto istoriją, nuovargį, pasislykštėjimą žmonių gimine ir vienuomos ilgėsį.

Vyras sėdėjo ant uolos, ranka atrėmęs savo galvą, ir žiūrėjo į tyrus. Jis žvelgė į žemąjį nerimstantį mišką, aukštuosius pirmųjų amžių medžius, aukštybėse užiantį dangų ir raudoną mėnulį. Aš gulėjau pasislėpęs lėlių prieglobsty ir stebėjau vyro veiksmus. Vyras drebo vienuomoje; tačiau naktis nyko ir jis sėdėjo ant uolos.

Vyras nukreipė savo dėmesį nuo dangaus ir pažvelgė į kraupią Zairo upę, geltonus, vaiduokliškus vandens ir blankius vandens lėlių legijonus. Vyras klausėsi vandens lėlių dusavimų ir šnabždesio, kuris kilo iš jų tarpo. Aš gulėjau pasislėpęs savo slėpynėje ir stebėjau vyro veiksmus. Vyras virpėjo vienuomoje; tačiau naktis nyko, ir jis sėdėjo ant uolos.

Paskui aš traukiausi į pelkių užuolankas, braidau tolyn per lėlių tyrus ir šaukia upinius arklius, kurie gyvena pelkėse, liūno užuolankose. Upiniai arkliai išgirdo mano šauksmą, su stumbrais atėjo į uolos papėdę ir garsiai, šiurpiai staugė prieš mėnulį. Aš gulėjau pasislėpęs savo slėpynėje ir stebėjau vyro veiksmus. Vyras drebo vienuomoje; tačiau naktis nyko, ir jis sėdėjo ant uolos.

Tada aš prakeikiau gamtos pradus, kad jie virstų triukšmu, ir bauginanti audra pakilo danguje, kur anksčiau nebuvo jokio vėjo; nuo audros smarkio dangus pasidarė tamsiai mėlynas, lietus daužė vyro galvą, upės vandens šniokštavo, upė kankinosi putoje, vandens lėlijos klykė savo lysėse, imškas lanko nuo vėjo, griautinis daužėsi, žaibai švysčiojo, ir uola drebo iš pamatų. Aš gulėjau pasislėpęs savo slėpynėje ir stebėjau vyro veiksmus. Vyras virpėjo vienuomoje; tačiau naktis nyko, ir jis sėdėjo ant uolos.

Tada aš supykau ir prakeikiau upę, ir lėlijas, ir veją, ir mišką, ir dangų, ir griaus-

Ben. Rutkūnas

I TOLI

Kai liūdi tyla susimąšius manųjų palangių daržuos, aš rymastį skausmo bekrasčio it paukštis į tolį veržiuos.

Per Žemę vaisingą keliauju susemti gyvybės lašų — ir varpų nunokusių saują praamžių vainikui nešu.

Aš myliu alsuojantį dangų gražuolį dienų ir naktų — jis žydi, ir dega, ir žvanga — kaip mano troškimai — platus.

Giesmė vyturėlio pabudus pagirdo žalumą laukų ir prikelia miegančius grūdus slaptųjų verdenių juoku.

Aušrų horizontai toliesi nukaista tvanu ugniniu, ir lietūs žvaigždžių pasilieja takuos nemintų slėpinių.

Sermukšnių pribrinkusios kekės rudens pabučiuotos slėny, spurgais apynys apsisėgęs — kelionės bičiuliai mani.

Į amžiną spindinčią jūrą lengvu debesėliu plaukiu — mane glamonėja ir buria žydėjimas ryto akių.

tinį, ir vandens lėlių dūsavimus, kad jie virstų tyla. Jie prakeikti nutilo. Mėnuo liovėsi šiurinėjęs savame dangaus take, griautinis nutilo, žaibas nebesvietė, debesys kabojo nejudėdami, vandens nuslugo iki savo lygio ir nurimo, medžiai nustojo siūbavę, vandens lėlijos nebedūsavo, ir nebuvo daugiau iš jų tarpo girdimas šnabždesys, o didžiuliuose beribiuose tyruose — jokio garso atbalsio. Aš pažvelgiau į uolos raides, ir jos buvo pasikeitusios; įrašas buvo Tyla.

Mano žvilgsniai krito ant vyro veido, ir jo veidas buvo išblyškęs nuo šiurpo. Greit jis pakėlė savo galvą nuo rankos, atsistojo ant uolos ir klausėsi. Tačiau nebuvo jokio balso didžiuliuose, beribiuose tyruose, ir įrašas uoloje buvo Tyla. Vyras sudrebėjo, nusuko savo veidą į šalį ir taip skubiai leidosi tolyn, kad aš daugiau jo nebemačiau.

Magų knygose yra gražių pasakojimų, — geležų įrištose, liūdnoje magų knygose. Jose, sakau, yra puikių istorijų apie dangų ir žemę, apie galingą jūrą ir dvasias, kurios valdo ir jūrą, ir žemę, ir aukštą dangų. Daug buvo išminties ir sibilių ištarmėse; šventų, šventų dalykų buvo seniau girdėti iš pageltusių lapų, kurie šiureno aplink Dodonos orakulą, bet pasaka, kurią man pasėkė demonas, sėdėdamas šalia manęs kapo šešėlyje, aš laikau kap gyvas Alachas, visų nuostabiausią! Demonas, užbaigęs šią istoriją, krito atgal į kapo landą ir kvatojosi. Aš negalėjau su demonu kvatoti, ir jis mane prakeikė, nes aš negalėjau juoktis. O lūšis, kuris amžinai gyvena kape, išlindo, atsigulė prie demono kojų ir nemirksėdamas žiūrėjo į jo veidą.

Išvertė Juozas Tininis.

Kuo kaltinamas gen. Michailovicius?

Belgradas. Belgrade vakar pradėta teisimo procese prieš Michailovićių buvo perskaitytas kaltinamasis aktas, kurio tekstas apima 15.000 žodžių. Jis kaltinamas įsteigęs četnikų dalinius, kurie kovojo prieš liaudies vyriausybės organus, dirbę drauge su vokiečiais ir palaikę ryšius su užsieniu. Kaltinamajame akte sakoma, kad vienas aukštas britų karininkas Kaire pareiškęs, kad su generolo Michailovićiaus pagalba pavyksia komunistus išguiti iš Jugoslavijos. Be to, ten pat sakoma, kad vienas amerikiečių karininkas lankęsis drauge su vokiečių karininkais

pas generolą Michailovićių, kuomet šis su savo četnikų daliniais buvo kalnuose.

SOVIETŲ SAJUNGOS-JUGOSLAVIJOS SUSITARIMAS

Maskva. Birželio mėn. 7 d. Maskvoje buvo pasirašytas tarp Sovietų Sąjungos ir Jugoslavijos susitarimas. Pagal šį susitarimą Sovietų Sąjunga įsipareigoja teikti Jugoslavijai ginklus, amuniciją ir kitas medžiagas ilgalaikim kreditan. Taip pat nustatytas plataus masto bendradarbiavimas tarp abiejų kraštų. Pasitarimuose dalyvavo ir pats Stalinas iš Sovietų Sąjungos pusės, o iš Jugoslavijos-maršalas I. B. Tito.

SKAITYTOJU PASISAKYMAI

Negrįžtu...

Karas pasibaigė. Išmėtyti ginklai ir žuvusių kaulai rūdija. Kas liko gyvas gali džiaugtis taika ir grįžti į savo namus. Bet kodėl gi aš vargstu svetimoje šalyje vienas be tėvų, be namų. Kodėl gi negrįžtu į žemę, kurioje pabėgo mano jaunystė ir kurios duona aš valgiau nuo mažens. Kodėl gi aš negrįžtu prie savo motinos, kurios veidas drėgnas nuo ašarų ir širdis plyšta nuo sunkaus ilgesio. Kodėl gi aš negirdžiu savo sesers balso, kurios lūpos šimtą kartų per dieną ištaria mano vardą.

O, motin, aš matau kaip tu verki namų griuvėsiuose, aš girdžiu tavų žingsnių aidą namų pelenose. Aš matau kaip tu, motin, pakeli galvą ir žiūri į dulkantį vieškelį ar negrįžta nuo ašarų ir širdis plyšta nuo sunkaus ilgesio. Kodėl gi aš negirdžiu savo sesers balso, kurios lūpos šimtą kartų per dieną ištaria mano vardą.

Negrįžtu, nes mano Tėvyne panaši į surinktą vergą plakamą rykštemis; Negrįžtu nes aš myliu savo Tėvyne. Kas nūdien grįžta į namus, tas savanoriškai dalyvauja savo tautos laidotuvėse, tas netiki mažųjų tautų egzistencija ir demokratijos pergale.

Jul. Susmaras.

...

Redakcija įveda šį skyrių prašydama skaitytojų laisvai ir trumpai pasisakyti įvairiais rūpimais dienos reikalais. Kviečiame, kiek galint gausiau jame bendradirbiauti.

Red.

Rusu filmo amerikiečių zonoje

Yra numatyta artimiausiu laiku pasikeisti kino filmomis tarp rusų ir amerikiečių zonų. Pirmos rusiškos filmos, kurios numatoma atsiųsti į amerikiečių zoną yra „Cepajevs“ ir dokumentalinė filmas „Berlynas“, kurioje rodomos paskutinės kovos fazės dėl Berlyno.

ATSIKLAUS GYVENTOJŲ

Londonas. Londone paskelbtas pasiūlymas, pagal kurį turės būti sudaryta komisija, kuri nuvyko Sirenaikon ir Tripolitanijon ištirti padėties ir atsiiklausti gyventojų nuomonės. Komisijos daviniai ir pasiūlymai bus pa-

STOVYKLOS TEATRAS

Würzburgio Lietuvių Scenos Meno Mėgėjų kolektyvo spektakliai: „Ausros Sūnus“ ir „Sudrumstoji Ramybė“ turėję įvykti gegužės mėn. 20 ir 21 d. d. ir dėl techninių kliūčių buvo atidėti, įvyksta birželio mėn. 14 ir 15 d. d.

Nupirktieji bilietai galioja.

Likę bilietai gaunami pas blokų vedėjus.

Mielą kaimyną

Juozą Tijūnėlį,

sukūrusį šeimos židinį su p-le

Emilija Uzbėnaite,

nuosirdžiai sveikiname ir linkime ilgo ir laimingo gyvenimo.

Linkmeniškaiai J. Gaižutis ir J. Veikutis.

Naujos jėgos JAV lietuvių veikloje

Atidžiau stebint visuomeninį ir kultūrinį JAV lietuvių gyvenimą, kiek jis atsispindi tenykštėje jų spaudoje, ryškiai matyti žymus jo pagyvenėjimas, palyginus su prieškariniais laikais. Naujo impulso JAV lietuvių gyvenimui davė visa eilė naujų, energingų mūsų tautiečių, kuriuos karo audros atbloskė į Ameriką. Daugumas jų gimė, augė ir mokslus išėję Neprikl. Lietuvoje, iki pačių pašaknių susiję su savosios tautos reikalais ir vargais. Be to, jau Neprikl. Lietuvoje kai kurie jų buvo plačiai žinomi visuomenės ir kultūros darbuotojai. Todėl nenuostabu, kad ir JAV jie tuojuo išsijungė į aktyvų darbą, kartu labiau su judindami ir senuosius mūsų išeivius.

Viena dalis šių naujų mūsų išeivių į JAV atvyko 1940–1942 m. ar net anksčiau. Tai prof. K. Pakštas, gen. št. pulk. K. Grinius

kun. J. Prunskis, rašyt. A. Vaičiulaitis, žurn. J. Janušis — Daugirdas, dr. P. Vileišis, J. Smetona, E. Devenienė ir kt. Beveik visi jie ypač aktyviai bendradarbiauja spaudoje ir visuomeniniame gyvenime.

Kita dalis lietuvių į JAV nuvyko jau karui pasibaigus. Tai poetas J. Aleksandriskis — Aistis, vysk. P. Bučys, dr. V. Juodeika, mokyt. Jurgis Savaitis ir kt. Ir šie taip pat tuojuo išsijungė į tautinį darbą. Taip, pav., vos tik mok. Jurgis Savaitis, buv. lietuvių laikraščio „Svetur“ Stockholme, redaktorius, atvyko į JAV tuojuo jis buvo Amerikos Lietuvių Tarybos angažuotas aplankyti visas didesniąsias JAV lietuvių kolonijas ir ten padaryti pranešimus apie Lietuvą. Amerikos lietuvių labai išstroskę platesnių žinių apie padėtį Lietuvoje ir lietuvių tremtinių gyvenimą įvairiose Europos valstybėse.

Vel atentatas prieš gen. Mac Artur

Amerikiečių slaptoji taryba šiomis dienomis išaiškino naują atentato prieš generolą Mac Arthurą planą. Tai jau trečias išaiškintas bandymas nužudyti generolą Mac Arthurą.

NORI ATSIIMTI SAVO PILIEČIUS

Frankfurtas. Brazilijos, Kinijos, Guatemala ir Ispanijos vyriausybės susirūpinusios kaip greičiau repatrijuoti savo piliečius iš Vokietijos (amerikiečių zonos) į savuosius kraštus. Tų kraštų vyriausybių atstovai yra pasiruošę atvykti į vietą savo kraštų piliečių identifikavimui ir jų grąžinimui į tėvynes.

STIPRI MILICIJA

Varšuva. Lenkijos saugumo ministeris pareiškė, jog bankų plėšikų ir teroristų bandos yra remiamos gen. Anderso, o ginklus jos gauna iš užsienio. Koval su jais sudaroma 30.000 liaudies milicija.

RUSIJOJE SPAUSDINAMOS BIBLIJOS

Londonas. BBC praneša, kad Sovietų Sąjungoje nuo 1917 metų pirmą kartą vėl pradėta spausdinti biblijas. Nurodoma, kad biblijos spausdinama prižiūri ortodoksų bažnyčios vadovybė ir kad jos spausdinamos privačiose(?) spaustuose.

VOKIEČIAI Į RUSŲ ZONĄ

Praga. 650.000 vokiečių iš Čekoslovakijos srities iki šių metų lapkričio mėnesio bus perkelti į Vokietijos Sovietų okupacinę zoną.

PERKELIAMA GREENVIČO STOTIS

Londonas. Anglų žinių agentūra praneša, kad Greenvičio astronominė stotis perkeliama į Sussexo miestą. Tačiau Greenvičio meridianas ir toliau bus laikomas nuliniu.

Sportas

Memmingenas — V — 30 mūsų stovykloje viešėjo Kempteno GSK krepšinio komanda. Svečiai turėjo dviņas rungtynes: prieš Memmingeno lietuvių laimėjo 28:26 ir prieš vietos latvių laimėjo pasekme 74:11 (21:8).

Už GSK žaidė Krutulis, Makauskas, Svenčickas, Racevičius, Ringys ir Visockis.

V — 29 įvyko lauko bėgimas 3.000 m): I-mą vietą laimėjo Friscons (lav.), II-rą — Gineitis (liet.), III-čią — Triefeld (est.) ir IV-tą — Paulavičius (liet.).

Birželio 5–6 dienomis mūsų krepšinininkai, stalo tenisininkai ir futbolistai buvo išvykę į Traunsteina ir Chiemingą. Stalo tenisą Memmingenas laimėjo prieš Traunsteino lietuvių 5:3 ir prieš Chiemingeno lietuvių 7:2. Krepšinį prieš Chiemingą mūsų išeiviai

pralaimėjo rezultatu 24:27 (13:14). Mūsų futbolistai pralaimėjo prieš Traunsteino lietuvių 0:5. Tai buvo pirmas mūsų futbolistų pasirodymas, kuris jiems baigėsi gana liūdina. Bet reikia tikėtis, kad ateity mūsų futbolininkai pasirodys žymiai geriau. Komandą treniruoja žinomas futbolininkas Kleckaukas.

Grįždami atgal mūsų krepšinininkai buvo užsukę į Rosenheimą liet. stovyklą. Čia mūsų išeiviai sužaidė stalo tenisą ir krepšinį. Stalo tenisą Memmingeniečiai laimėjo 5:0; krepšinį laimėjo taip pat mūsų išeiviai, pergale 37:28 (21:22). Už Rosenheimą žaidė Grajauskas, Daukny, Jaroškas, Zmuidzin, Lazauskas ir Vaišnys. (JG)